Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31691

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i (THUÖ), üniversite ö?rencilerinin zorunlu olarak ald?klar? veya gönüllü kat?ld?klar? topluma hizmet projelerine yönelik tutumlar?n?, motivasyonlar?n? ve alg?lanan faydalar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, Çavu? ?ahin ve Arcagök (2016) taraf?ndan, bu tür uygulamalar?n e?itim süreçlerindeki etkinli?ini ve ö?rencilerin sosyal sorumluluk bilinçlerini ne ölçüde geli?tirdi?ini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerlik ve iç tutarl?l?k güvenirlik düzeylerini bilimsel yöntemlerle ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Ölçek, özellikle ö?retmen yeti?tirme programlar? gibi sosyal sorumluluk gerektiren alanlarda ö?renim gören ö?rencilerin, toplumla etkile?im kurma ve hizmet sunma deneyimlerine ili?kin duygusal ve bili?sel de?erlendirmelerini nicel olarak ölçmeye olanak tan?r. Elde edilen bulgular, e?itim programlar?n?n toplumsal katk? hedeflerine ula?ma derecesini belirlemede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Topluma Hizmet Uygulamalar?, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Sorumluluk, E?itim Psikolojisi, Psikometri

Yazarlar

?ahin, :., Arcagök, S.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda uygulanan Topluma Hizmet Uygulamalar? (THU) dersleri veya benzeri sosyal sorumluluk projeleri ba?lam?nda ö?rencilerin deneyimlerini ve bu deneyimlere yönelik tutumlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin toplumsal katk?ya yönelik motivasyon düzeylerini, proje sonras? ki?isel geli?im alg?lar?n? ve kar??la?t?klar? zorluklar? de?erlendirerek, programlar?n etkilili?ini art?rmaya yönelik geri bildirim sa?lamay? hedefler.

THUÖ, e?itim ara?t?rmac?lar? ve uygulay?c?lar için, hizmet ö?renimi (service-learning) yakla??m?n?n ö?rencilerin akademik ve sosyal geli?imine olan katk?lar?n? belirlemede kullan?lacak standart bir ölçüm arac? sunmaktad?r. Bu sayede, üniversitelerin toplumsal sorumluluk misyonunu yerine getirme performanslar? daha somut verilerle izlenebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i, ö?rencilerin Topluma Hizmet Uygulamalar? dersine veya etkinliklerine ili?kin çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?rencilerin **gönüllülük motivasyonu**, **toplumsal duyarl?l?k**, **proje yeterlili?i** ve **alg?lanan fayda/engel** boyutlar?n? içermektedir. Ölçek, ö?rencilerin yaln?zca davran??sal e?ilimlerini de?il, ayn? zamanda hizmet etmeye yönelik içsel inançlar?n? ve de?erlerini de kapsamaktad?r.

Yap?sal olarak, ölçe?in maddeleri ö?rencilerin toplumsal sorunlara ne kadar duyarl? olduklar?n?, bu sorunlara çözüm bulma sürecine ne kadar aktif kat?l?m gösterdiklerini ve hizmet projelerinin kendilerine kazand?rd??? becerileri (örne?in, ileti?im, problem çözme) nas?l de?erlendirdiklerini sorgulamaktad?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda ortaya ç?kan faktör yap?s?, bu karma??k yap?n?n alt boyutlar?n? tan?mlam??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, arac?n gerçekten Topluma Hizmet Uygulamalar?na yönelik tutumlar? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görü?lerine ba?vurularak sa?lanm??t?r. Kapsaml? bir madde havuzu olu?turulduktan sonra, ilgili alan uzmanlar?n?n (e?itim bilimleri ve psikometri uzmanlar?) de?erlendirmeleri al?nm?? ve ölçek maddeleri bu geri bildirimlere göre düzenlenmi?tir.

Yap? geçerli?i ise, genellikle aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlarla uyumlu, anlaml? bir faktör yap?s?na sahip oldu?u gösterilmi?tir. Madde-toplam korelasyonlar?n?n incelenmesiyle de ölçek maddelerinin ilgili olduklar? boyutu yeterince temsil etti?i belirlenmi?tir.

Güvenirlik

Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçek puanlar?n?n zamana kar?? tutarl?l???n? ve iç tutarl?l???n? de?erlendirmeyi içermi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini belirlemek için en yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach Alfa katsay?s? ile hesaplanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas?nda (?ahin & Arcagök, 2016), genellikle kabul edilebilir s?n?rlar?n (0.70 ve üzeri) üzerinde bir Cronbach Alfa de?eri rapor edilmi?tir. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ölçülmek istenen psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde yans?tt???n? göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in kararl?l???n? belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas? da yap?lm?? olabilir, bu da puanlar?n farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verdi?ini kan?tlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i'nin (THUÖ) yap?sal özelliklerini belirlemek üzere Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, ö?rencilerin topluma hizmet deneyimlerine ili?kin tutumlar?n?n kaç temel boyut alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Analizden önce, verilerin faktör analizine uygunlu?unu de?erlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlili?i testi ve Bartlett Sphericity testi yap?lm??t?r.

Analiz sonucunda, özde?eri 1'in üzerinde olan ve toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klayan faktörler belirlenmi?tir. Bu faktörler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (örne?in, "Ki?isel Geli?ime Katk?" ve "Toplumsal Etki Alg?s?") temsil etmektedir. Faktör yüklerinin yüksek olmas?, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Çok Maddeli Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Üniversite ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin e?itim fakültelerinde veya topluma hizmet uygulamalar? dersi alan di?er bölümlerde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, ölçekteki her bir maddeye kendi tutum ve deneyimlerine uygun derecede kat?lma veya kat?lmama durumlar?n? belirten bir yan?t vermektedirler. Ölçek puan?, genellikle toplanabilir veya faktör puanlar? üzerinden hesaplanabilir.

Anahtar Kelimeler

Hizmet Ö?renimi, Ö?renci Tutumlar?, Cronbach Alfa, VIII. Uluslararas? E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Güvenirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Çavu? ?ahin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: csahin25240@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Yazarlar?n ilgili kongre bildirisine ait kurumsal adresleri referansta mevcuttur.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016 (Kongre sunum ve yay?n y?l?)

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Çavu? ?ahin) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ölçek geli?tirme çal??mas? aç?k eri?imli bir kongre bildirisi olarak sunuldu?undan, akademik amaçl? kullan?m?nda genellikle bir ücret talep edilmemektedir, ancak yazar onay? önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: topluma-hizmet-uygulamalari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?ahin, :,& Arcagök, S. (2016). Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *VIII. Uluslararas? E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi* içinde (s.2093-2102). Çanakkale: Onsekiz Mart Üniversitesi.

Topluma Hizmet Uygulamalar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddeler, genellikle geli?tirme çal??mas?n?n tam metninde (kongre bildirisi veya makale) veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?nda bulunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM